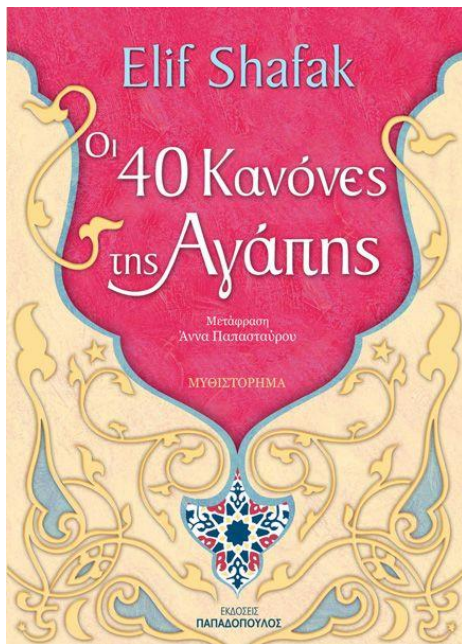

protagon.gr

ιστορίες για να σκεφτόμαστε διαφορετικά

17 Νοεμβρίου 2012

Κυκλοφορεί: "Οι 40 κανόνες της αγάπης", Elif Shafak (Παπαδόπουλος)

*Υπάρχει τρόπος να συλλάβεις τι σημαίνει αγάπη,
χωρίς ν' αγαπήσεις εσύ ο ίδιος πρώτα;
Η αγάπη δεν μπορεί να εξηγηθεί. Μπορεί μόνο να βιωθεί. Η αγάπη δεν μπορεί
να εξηγηθεί, κι όμως εξηγεί τα πάντα.*

Το λυρικό, ευφάνταστο μυθιστόρημα της Ελίφ Σαφάκ, της πιο πολυδιαβασμένης συγγραφέως στην Τουρκία, ξετυλίγεται σε δύο παράλληλες αφηγήσεις. Στον δέκατο τρίτο αιώνα, ο σούφι ποιητής Ρουμί συναντάει τον πνευματικό του μέντορα, τον διαβόητο περιπλανώμενο δερβίση, γνωστό ως Σαμς αλ- Ντιν Ταμπρίζ, και μεταμορφώνεται από έναν πετυχημένο αλλά δυστυχισμένο θρησκευτικό ηγέτη σ' έναν αφοσιωμένο μυστικιστή και υπέρμαχο της αγάπης. Στη σύγχρονη Μασαχουσέτη, μια δυστυχισμένη νοικοκυρά, η Έλλα Ρουμπινισταίν, εμπνευσμένη από το μήνυμα αγάπης του Ρουμί, βρίσκει το θάρρος να ξεκινήσει τη δική της μεταμόρφωση. Αναμειγνύοντας την Ανατολή με τη Δύση, το παρελθόν με το παρόν, η Σαφάκ μας χαρίζει ένα συναρπαστικό, δραματικό και πληθωρικό αφήγημα για το πώς η αγάπη λειτουργεί και επηρεάζει τον κόσμο.

Το βιβλίο “Οι 40 Κανόνες της αγάπης” έγινε best-seller στην Τουρκία λίγες εβδομάδες μετά την κυκλοφορία του, σημειώνοντας στην συνέχεια πωλήσεις-ρεκόρ φθάνοντας τις 600.000 αντίτυπα μέσα σε 18 μήνες. Μετά την μεγάλη του επιτυχία, συμπεριλήφθηκε στην λίστα με τα κορυφαία βιβλία όλων των εποχών στην Τουρκία! Η γαλλική του έκδοση με τίτλο "Soufi, mon amour" έγινε επίσης best-seller και τιμήθηκε με το βραβείο "Prix ALEF - Mention Spéciale Littérature Etrangère" του 2011. Μάλιστα, για πρώτη φορά απονεμήθηκε σε μεταφρασμένο βιβλίο. Η αγγλική έκδοση του βιβλίου με τίτλο "The Forty Rules of Love" εκθιάστηκε από αναγνώστες και κριτικούς ενώ προτάθηκε για το φετινό διεθνές βραβείο μυθιστορήματος, International IMPAC Dublin Literary Award ως ένα από τα καλύτερα του κόσμου. Εξαιρετικές πωλήσεις είχαν ακόμα οι εκδόσεις στην Πολωνία, την Βουλγαρία, την Ιταλία και την Γερμανία. Συνολικά, το βιβλίο έχει μεταφραστεί ήδη σε 21 γλώσσες ενώ μέσα στους επόμενους μήνες θα κυκλοφορήσει ταυτόχρονα σε αρκετές χώρες του Αραβικού κόσμου και της Ασίας, ανεβάζοντας τον συνολικό αριθμό στις 35 χώρες.

Σχετικά με την Ελίφ Σαφάκ:

Κόρη διπλωμάτη, η Ελίφ Σαφάκ γεννήθηκε στο Στρασβούργο το 1971. Πέρασε τα παιδικά της χρόνια στην Ισπανία, έζησε στην Κωνσταντινούπολη και τις ΗΠΑ και είναι μία από τις σημαντικότερες συγγραφείς της Τουρκίας, η πιο αναγνωρίσιμη γυναίκα της σύγχρονης λογοτεχνίας της χώρας. Τα βιβλία της, με ευρωπαϊκές επιρροές και σύγχρονη θεματολογία -συχνά συνδυασμένη αριστοτεχνικά με στοιχεία ιστορία και παράδοσης-, έχουν σημειώσει ρεκόρ πωλήσεων στην Τουρκία, τη Μεγάλη Βρετανία, τη Γαλλία, την Ιταλία και σε άλλες χώρες. Για το μυθιστόρημα Οι 40 Κανόνες της Αγάπης τιμήθηκε το 2011 στη Γαλλία με το βραβείο ALEF – Ειδική Μνεία για Ξενόγλωσσο Λογοτεχνικό Βιβλίο και έχει τιμηθεί με το παράσημο του ιππότη του Εθνικού Τάγματος των Τεχνών και των Γραμμάτων (Chevalier dans l' Ordre National des Arts et des lettres). Σήμερα ζει με το σύζυγο και τα δύο παιδιά της μοιράζοντας το χρόνο της μεταξύ Λονδίνου και Κωνσταντινούπολης.

Απόσπασμα από το βιβλίο

Σαμς

ΠΑΝΔΟΧΕΙΟ ΕΞΩ ΑΠΟ ΤΗ ΣΑΜΑΡΚΑΝΔΗ, ΜΑΡΤΗΣ 1242

Κεριά από μελισσοκέρι τρεμόφεγγαν μπροστά στα μάτια μου πάνω στο φθαρμένο ξύλινο τραπέζι. Η εικόνα που με αιχμαλώτισε τούτο το απόγευμα ήταν μια απόλυτα διαυγής εικόνα.

Ήταν ένα μεγάλο σπίτι με αυλή γεμάτη κίτρινες ολάνθιστες τριανταφυλλιές και μες στη μέση της αυλής ένα πηγάδι με το πιο δροσερό νερό στον κόσμο. Ήταν μια γαλήνια νύχτα στα τέλη του φθινοπώρου μ' ένα ολόγιομο φεγγάρι στον ουρανό. Μερικά νυχτόβια ζώα έκρωζαν κι αλυχτούσαν στο βάθος. Σε λίγη ώρα, ένας μεσόκοπος άντρας με ευγενικό πρόσωπο, φαρδιούς ώμους και καστανά μάτια χωμένα βαθιά στις κόχες τους, βγήκε περπατώντας από το

σπίτι, γυρεύοντάς με. Η έκφρασή του ήταν αναστατωμένη και τα μάτια του είχαν απέραντη θλίψη.

«Σαμς, Σαμς, πού είσαι;» φώναζε δεξιά κι αριστερά.

Ο άνεμος λυσομανούσε και το φεγγάρι κρύφτηκε πίσω από ένα σύννεφο, σαν να μην ήθελε να γίνει μάρτυρας των όσων έμελλε να συμβούν. Οι κουκουβάγιες έπαψαν να χουχουτίζουν, οι νυχτερίδες έπαψαν να χτυπούν τις φτερούγες τους κι ακόμα κι η φωτιά στο τζάκι μες στο σπίτι δεν τριζοβολούσε. Απόλυτη σιγαλιά απλώθηκε στον κόσμο.

Ο άντρας πλησίασε αργά στο πηγάδι, έσκυψε από πάνω και κοίταξε στον πάτο. «Σαμς, πολυαγαπημένε» ψιθύρισε. «Είσαι εκεί;»

Άνοιξα το στόμα μου για ν' απαντήσω, αλλά ήχος δε βγήκε από τα χείλη μου.

Ο άντρας έσκυψε πιο πολύ και κοίταξε πάλι μες στο πηγάδι. Στην αρχή δεν μπόρεσε να δει τίποτα πέρα από τη σκοτεινιά του νερού. Ύστερα όμως, βαθιά μες στον πάτο του πηγαδιού, αντιλήφθηκε το χέρι μου που παράδερνε άσκοπα πάνω από το ρυτιδωμένο νερό σαν ξεχαρβαλωμένη σχεδιά μετά από μια άγρια καταιγίδα. Κατόπιν αναγνώρισε ένα ζευγάρι μάτια – δυο λαμπερά μαύρα πετράδια, να κοιτάζουν ψηλά την πανσέληνο που τώρα έβγαινε πίσω από πυκνά μαύρα σύννεφα. Τα μάτια μου είχαν καρφωθεί στο φεγγάρι, σαν να περίμεναν μια εξήγηση από τα ουράνια για τη δολοφονία μου.

Ο άντρας έπεσε στα γόνατα, κλαίγοντας και χτυπώντας το στήθος του. «Τον σκότωσαν! Σκότωσαν τον Σαμς μου!» φώναζε.

Εκείνη τη στιγμή ακριβώς μια σκιά πετάχτηκε τρέχοντας πίσω από ένα θάμνο και με σβέλτες, λαθραίες κινήσεις πήδησε πάνω από το μαντρότοιχο του κήπου, σαν αγριόγατα. Όμως ο άντρας δεν πρόσεξε το φονιά. Σπαράζοντας από τον πόνο, βάλθηκε να ουρλιάζει χωρίς σταματημό, ώσπου η φωνή του έσπασε σαν το γυαλί και σκορπίστηκε μες στη νυχτιά σε μικροσκοπικά, αγκαθερά κομμάτια.

«Αμάν πια, κι εσύ! Πάψε να ουρλιάζεις σαν δαιμονισμένος».

«...»

«Σταμάτα αυτό τον απαίσιο θόρυβο, γιατί θα φας κλοτσιές!»

«...»

«Είπα, σκάσε! Δεν ακούς; Σκάσε!»

Μια αντρική φωνή είχε προφέρει αυτές τις λέξεις, βροντερά και απειλητικά κοντά. Εγώ έκανα πως δεν τον άκουσα και προτίμησα να μείνω μέσα στο όραμά μου έστω και για λίγο ακόμα. Ήθελα να μάθω περισσότερα για το θάνατό μου. Επίσης ήθελα να δω τον άντρα με τα πιο θλιμμένα μάτια. Ποιος ήταν; Τι σχέση είχε μ' εμένα και γιατί με αναζητούσε τόσο απελπισμένα εκείνη τη φθινοπωρινή νύχτα;

Όμως, προτού μπορέσω να ρίξω ένα ακόμα λαθραίο βλέμμα στο όραμά μου, κάποιος με άδραξε από το μπράτσο και με τράνταξε τόσο βίαια, που ένιωσα

να κροταλίζουν τα δόντια μου μες στο στόμα. Αυτό με ξαναγύρισε απότομα πίσω στον πραγματικό κόσμο.

Αργά, απρόθυμα, άνοιξα τα μάτια μου και είδα τον τύπο να έχει σταθεί δίπλα μου. Ήταν ένας ψηλός, σωματώδης άντρας με σχεδόν λευκή γενειάδα και πυκνό μουστάκι, στριφτό και μυτερό στις άκρες. Τον αναγνώρισα: ήταν ο πανδοχέας. Σχεδόν ακαριαία πρόσεξα δύο πράγματα πάνω του: Πως ήταν ένας άντρας μαθημένος να φοβίζει τον κόσμο με τα σκληρά του λόγια και με την ωμή βία. Και πως αυτή ακριβώς τη στιγμή ήταν έξω φρενών.

«Τι θέλεις;» ρώτησα. «Γιατί μου τραβάς το χέρι;»

«Τι θέλω;» μουγκρίσε ο πανδοχέας αγριεμένος. «Θέλω να πάψεις να ουρλιάζεις, πρώτα πρώτα, αυτό θέλω. Μου φοβίζεις τους πελάτες και τους διώχνεις».

«Σοβαρά; Ούρλιαζα;» ψιθύρισα, ενώ κατάφερνα να ξεγλιστρήσω από τη λαβή του.

«Ούρλιαζες, βέβαια, τι έκανες! Ούρλιαζες σαν αρκούδα που της χώθηκε αγκάθι στην πατούσα. Τι σ' έπιασε; Σε πήρε ο ύπνος τρώγοντας; Εφιάλτη πρέπει να είδες, κάτι τέτοιο».

Ήξερα πως αυτή ήταν η μοναδική αληθοφανής εξήγηση κι αν την αποδεχόμουν, ο πανδοχέας θα έμενε ικανοποιημένος και θα με άφηνε στην ησυχία μου. Μολαταύτα, δεν ήθελα να πω ψέματα.

«Όχι, αδελφέ μου, ούτε με πήρε ο ύπνος ούτε είδα κακό όνειρο» είπα. «Και μάλιστα, ποτέ δε βλέπω όνειρα».

«Και πώς τα εξηγείς λοιπόν όλα κείνα τα ουρλιαχτά;» ήθελε να μάθει ο πανδοχέας.

«Είδα ένα όραμα. Δεν είναι το ίδιο».

Μου έριξε μια σαστισμένη ματιά και μασούλισε για λίγο τις άκρες του μουστακιού του. Στο τέλος είπε: «Εσείς οι δερβίσηδες είστε τρελαμένοι, σαν ποντικοί μες στο κελάρι. Ειδικά εσείς, οι περιπλανώμενοι. Όλη μέρα νηστεύετε και προσεύχεστε και τσουρουφλίζετε περπατώντας μες στους ήλιους. Δεν είναι ν' απορεί κανείς που αρχίζετε να έχετε παραισθήσεις – ο εγκέφαλός σας τσουρουφλίζεται!»

Χαμογέλασα σκεφτικά. Μπορεί εκείνος και να είχε δίκιο, δεν ξέρω. Λένε πως υπάρχει μια πολύ λεπτή διαχωριστική γραμμή ανάμεσα στο να χάσεις τον εαυτό σου μες στο Θεό και το να χάσεις τα λογικά σου.

Εκείνη τη στιγμή ακριβώς παρουσιάστηκαν δύο υπηρέτες, κρατώντας και οι δύο μαζί ένα θεόρατο δίσκο γεμάτο πιατέλες: φρεσκοψημένο κατσίκι, παστά ψάρια, μοσχάρι με διάφορα καρυκεύματα, σταρένιες τηγανίτες, ρεβίθια με κεφτέδες και φακές σούπια με λίπος από ουρά προβάτου. Έκαναν το γύρο της τραπεζαρίας μοιράζοντάς τα και πλημμυρίζοντας την ατμόσφαιρα με ευωδιές από κρεμμύδι, σκόρδο και μπαχάρια. Όταν σταμάτησαν στο άκρο του τραπέζιού όπου καθόμουν εγώ, πήρα ένα βαθύ πιάτο με αχνιστή σούπια και λίγο μαύρο ψωμί.

«Έχεις λεφτά να πληρώσεις γι' αυτά;» ρώτησε ο πανδοχέας με μια υποψία συγκατάβασης.

«Όχι, δεν έχω» είπα. «Όμως άσε με να προτείνω μια συναλλαγή. Σε αντάλλαγμα για το φαγητό και το δωμάτιο, θα μπορούσα να ερμηνεύσω τα όνειρά σου».

Σ' αυτό, εκείνος απάντησε μ' έναν περιφρονητικό μορφασμό και, βάζοντας τα χέρια στη μέση, είπε: «Εσύ μόλις μου είπες πως δε βλέπεις ποτέ όνειρα».

«Πράγματι. Είμαι ένας ερμηνευτής ονείρων που δε βλέπει δικά του όνειρα». «Κανονικά θα 'πρεπε να σε διώξω από δω πέρα. Όπως είπα, εσείς οι δερβίσηδες είστε θεοπάλαβοι» είπε ο πανδοχέας, φτύνοντας περιφρονητικά τις λέξεις. «Και να σου δώσω και μια συμβουλή: δεν ξέρω πόσων χρονών είσαι, αλλά είμαι βέβαιος πως έχεις προσευχηθεί αρκετά και για τον πάνω και για τον κάτω κόσμο. Βρες μια γυναίκα και νοικοκυρέψου. Κάνε παιδιά. Αυτό θα σε βοηθήσει να μην πετάς στα σύννεφα. Ποιος ο λόγος να τριγυρνάς στο κόσμο όταν παντού υπάρχει η ίδια δυστυχία; Άκου με που σου λέω. Δεν υπάρχει τίποτα το καινούριο εκεί έξω. Εγώ έχω πελάτες από τις πιο μακρινές γωνιές του κόσμου. Έτσι κι έρθουν λίγο στο κέφι, μετά από λίγα ποτηράκια, θ' ακούσεις τις ίδιες ιστορίες απ' όλους. Οι άντρες είναι ίδιοι παντού. Ίδιο φαί, ίδιο νερό, ίδιες ανοησίες όπως πάντα».

«Εγώ δε γυρεύω κάτι διαφορετικό. Εγώ γυρεύω το Θεό» είπα. «Η αναζήτησή μου είναι η αναζήτηση του Θεού».

«Τότε Τον γυρεύεις σε λάθος τόπο» μου αντιγύρισε και ξάφνου η φωνή του σκλήρυνε. «Ο Θεός τον έχει εγκαταλείψει τούτο τον τόπο! Δεν ξέρουμε πότε θα ξαναγυρίσει».

Μόλις άκουσα αυτά τα λόγια, η καρδιά μου φτερούγισε, σαν να ήθελε να φύγει από το στήθος μου. «Όταν κάποιος κακολογεί το Θεό, κακολογεί τον εαυτό του» είπα.

Ένα αλλόκοτο, λοξό χαμόγελο χαράχτηκε στο στόμα του πανδοχέα. Στο πρόσωπό του είδα πίκρα και αγανάκτηση, και κάτι άλλο που έμοιαζε με παιδιάστικη στενοχώρια.

«Ο Θεός δε λέει, βρίσκομαι πιο κοντά σου απ' ό,τι είναι η σφαγίτιδα φλέβα σου;» ρώτησα. «Ο Θεός δεν είναι κάπου πέρα ψηλά στα ουράνια. Είναι μέσα στον καθέναν από μας. Γι' αυτό δε μας εγκαταλείπει ποτέ. Πώς μπορεί να εγκαταλείψει τον εαυτό Του;»

«Κι όμως, εγκαταλείπει» παρατήρησε ο πανδοχέας με βλέμμα ψυχρό και περιφρονητικό. «Αν ο Θεός είναι εδώ, αλλά δεν κουνάει το δαχτυλάκι Του όταν υποφέρουμε τα πάνδεινα, τι συμπεραίνουμε εμείς για Εκείνον;»

«Αυτός είναι ο πρώτος κανόνας, αδελφέ» είπα. «Το πώς βλέπουμε το Θεό είναι μια άμεση αντανάκλαση του πώς βλέπουμε τον εαυτό μας. Αν η σκέψη του Θεού ανακαλεί στο νου ως επί το πλείστον φόβο και κατηγορία, σημαίνει πως πάρα πολύς φόβος και μομφή έχουν λιμνάσει εντός μας. Αν βλέπουμε το Θεό γεμάτο αγάπη και συμπόνια, το ίδιο είμαστε κι εμείς».

Ο πανδοχέας εναντιώθηκε αμέσως, εγώ όμως έβλεπα καθαρά ότι τα λόγια μου τον είχαν ξαφνιασει. «Πόσο διαφέρει αυτό από το να πούμε πως ο Θεός είναι προϊόν της φαντασίας μας; Δεν το καταλαβαίνω».

Όμως η απάντησή μου διακόπηκε από ένα σαματά που ξέσπασε στην πίσω πλευρά της τραπεζαρίας. Όταν στραφήκαμε προς εκείνη την κατεύθυνση, είδαμε δύο άντρες με άγριο παρουσιαστικό να ουρλιάζουν μεθυσμένοι ξεστομίζοντας ασυναρτησίες. Ασύδοτοι εντελώς φοβέριζαν τους άλλους πελάτες, βουτώντας φαγητό από το πιάτο τους, πίνοντας από το ποτήρι τους, κι αν κανείς τολμούσε να διαμαρτυρηθεί, τους κορόιδευαν σαν δυο άτακτα μαθητούδια του μακτάμπ**.

«Κάποιος πρέπει να τους κανονίσει αυτούς τους ταραξίες, δε συμφωνείς;» σφύριξε ο πανδοχέας ανάμεσα στα σφιγμένα του δόντια. «Στάσου και θα δεις!»

Αστραπιαία, βρέθηκε στο βάθος της αίθουσας, σήκωσε με τη βία έναν από τους μεθυσμένους πελάτες από την καρέκλα του και του έδωσε μια γροθιά καταπρόσωπο. Ο άντρας δεν πρέπει να το περίμενε καθόλου, γιατί σωριάστηκε στο πάτωμα σαν άδειο σακί. Ένας αναστεναγμός που μόλις ακούστηκε βγήκε από τα χείλη του, όμως εκτός από αυτόν δεν έβγαλε άλλον ήχο.

Ο δεύτερος άντρας αποδείχτηκε πιο δυνατός κι αντιπάλεψε με μανία, όμως αυτό δεν εμπόδισε τον πανδοχέα να τον ξαπλώσει κι αυτόν φαρδύ πλατύ. Κλότσησε τον απείθαρχο πελάτη στα πλευρά κι έπειτα του ποδοπάτησε το χέρι, συνθλίβοντάς το κάτω από τις βαριές του μπότες. Ακούσαμε το κρακ από ένα δάχτυλο που έσπαγε, μπορεί κι από περισσότερα.

«Σταμάτα!» φώναξα. «Θα τον σκοτώσεις. Αυτό θέλεις;»

Σαν σούφι είχα ορκιστεί να προστατεύω τη ζωή και να μην προξενώ κακό. Σε τούτο τον κόσμο των ψευδαισθήσεων, πάρα πολλοί άνθρωποι ήταν έτοιμοι να πολεμήσουν χωρίς κανένα σκοπό και εξίσου πολλοί πολεμούσαν για ένα σκοπό. Όμως ο σούφι ήταν ο άνθρωπος που δεν πολεμούσε ακόμα κι αν είχε ένα σκοπό. Δεν υπήρχε περίπτωση εγώ να καταφύγω στη βία. Μπορούσα όμως να ριχτώ εγώ ο ίδιος σαν αφράτη κουβέρτα ανάμεσα στον πανδοχέα και τους πελάτες για να τους χωρίσω.

«Μην ανακατεύεσαι, δερβίση, αλλιώς θα σε σαπίσω στο ξύλο κι εσένα!» ούρλιαζε ο πανδοχέας, ξέραμε όμως και οι δύο πως δεν επρόκειτο να το κάνει αυτό.

Ένα λεπτό αργότερα, όταν οι υπηρέτες σήκωσαν όρθιους τους δυο πελάτες, ο ένας από τους δύο είχε ένα σπασμένο δάχτυλο κι ο άλλος σπασμένη μύτη, και παντού υπήρχαν αίματα. Μια τρομαχτική σιγή απλώθηκε στην τραπεζαρία. Περήφανος για το δέος που είχε εμπνεύσει, ο πανδοχέας με λοξοκοίταξε. Όταν ξαναμίλησε, ακούστηκε λες κι απευθυνόταν σε όλους τριγύρω, κι η φωνή του πέταξε ψηλά αγριεμένη, σαν αρπαχτικό πουλί που χυμáει στον ανοιχτό ουρανό.

«Βλέπεις, δερβίση, δεν ήταν πάντα έτσι. Η βία δεν ήταν το στοιχείο μου, τώρα όμως είναι. Όταν ο Θεός μάς ξεχνάει εμάς εδώ κάτω, ο κλήρος πέφτει στα χέρια τα δικά μας, των απλών ανθρώπων, να ατσαλωθούμε και να επαναφέρουμε τη δικαιοσύνη. Έτσι την επόμενη φορά που θα μιλήσεις σ' Εκείνον, πες Του το αυτό. Ενημέρωσέ Τον ότι όταν εγκαταλείπει το ποίμνιό Του, αυτό δε θα πάει στη σφαγή με σκυμμένο κεφάλι. Τα πρόβατα θα γίνουν λύκοι».

Σήκωσα τους ώμους καθώς έγνεφα προς την πόρτα. «Κάνεις λάθος».

«Κάνω λάθος όταν λέω πως κάποτε ήμουν πρόβατο και μεταμορφώθηκα σε λύκο;»

«Όχι, αυτό καλά το λες. Το βλέπω καθαρά, έχεις πράγματι γίνει λύκος. Όμως κάνεις λάθος να αποκαλείς αυτό που κάνεις “δικαιοσύνη”».

«Περίμενε, δεν τέλειωσα μαζί σου!» φώναξε ο πανδοχέας πίσω απ' την πλάτη μου. «Μου χρωστάς. Σε αντάλλαγμα για την τροφή και τη στέγη, είπες πως θα ερμηνεύσεις τα όνειρά μου».

«Θα κάνω κάτι καλύτερο» πρότεινα. «Θα σου διαβάσω το χέρι».

Έκανα μεταβολή και προχώρησα προς το μέρος του, κοιτάζοντας ίσια στα φλογισμένα μάτια του. Ενστικτωδώς, με δυσπιστία, τα ανοιγόκλεισε. Κι όμως, όταν άδραξα το δεξί του χέρι και γύρισα την παλάμη προς τα πάνω, δε μ' έσπρωξε μακριά. Εξέτασα τις γραμμές και τις βρήκα βαθιές, τσακισμένες, σαν κακοτράχαλα μονοπάτια. Λίγο λίγο, τα χρώματα της αύρας του παρουσιάστηκαν μπροστά μου: ένα καφετί της σκουριάς κι ένα μπλε τόσο ωχρο, που φάνταζε σχεδόν γκριζο. Η πνευματική του ενέργεια είχε διαβρωθεί και λεπτύνει περιμετρικά, λες και δεν είχε πια τη δύναμη να αμυνθεί ενάντια στον έξω κόσμο. Μέσα βαθιά, ο άντρας δεν ήταν πιο ζωντανός από ένα φυτό που μαραινόταν. Για να επανορθώσει για την απώλεια της πνευματικής του ενέργειας, είχε διπλασιάσει τη φυσική του ενέργεια, την οποία χρησιμοποιούσε κατά κόρον.

Η καρδιά μου χτύπησε πιο δυνατά, γιατί είχα αρχίσει να διακρίνω κάτι. Στην αρχή θολά· πίσω από ένα πέπλο, θαρρείς, και στη συνέχεια ολοένα και πιο καθαρά, μια σκηνή πρόβαλε μπροστά στα μάτια μου.

Μια νεαρή γυναίκα με καστανά μαλλιά, πόδια γυμνά με μαύρα τατουάζ κι ένα κεντητό κόκκινο σάλι τυλιγμένο γύρω από τους ώμους της.

«Έχεις χάσει κάποιον που αγαπούσες» είπα και πήρα την αριστερή του παλάμη στο χέρι μου.

Τα στήθη της τόσο πρησμένα από το γάλα και η κοιλιά της τόσο φουσκωμένη, που θα 'λεγες πως είναι έτοιμη να σκιστεί στα δυο. Είναι παγιδευμένη σε μια φλεγόμενη καλύβα. Υπάρχουν πολεμιστές γύρω από το σπίτι, καβάλα σε άλογα με ασημωμένες σέλες. Πηχτή μυρωδιά άχυρου που καίγεται και ανθρώπινης σάρκας που καίγεται. Μογγόλοι καβαλάρηδες, με μύτη χοντρή και πλακουτσή, κοντόχοντρο σβέρκο και καρδιά σκληρή σαν το βράχο. Ο κραταιός στρατός του Τζένγκις Χαν.

«Δύο αγαπημένους σου έχεις χάσει» είπα διορθώνοντας τα λόγια μου. «Η γυναίκα σου περίμενε το πρώτο σας παιδί».

Τα φρύδια του έσμιξαν, τα μάτια του καρφώθηκαν στις δερμάτινες μπότες του και τα χείλη του σφάλισαν ερμητικά, κι όλο το πρόσωπο του πανδοχέα ζάρωσε κι έγινε ένας χάρτης που κανείς δε θα μπορούσε να διαβάσει. Ξάφνου φάνηκε πιο γερασμένος απ' ό,τι ήταν.

«Καταλαβαίνω πως δεν υπάρχει παρηγοριά για σένα, όμως πιστεύω πως υπάρχει κάτι που οφείλεις να μάθεις» είπα. «Δεν τη σκότωσε ούτε η φωτιά ούτε ο καπνός τη γυναίκα σου. Ένα ξύλινο δοκάρι έπεσε από το ταβάνι στο κεφάλι της. Πέθανε ακαριαία, χωρίς να πονέσει καθόλου. Εσύ πάντα, για κάποιο λόγο, θεωρούσες δεδομένο πως είχε υποφέρει τρομερά, όμως στην πραγματικότητα δεν υπέφερε καθόλου».

Ο πανδοχέας συνοφρυώθηκε, λυγίζοντας από μια πίεση που μόνο εκείνος μπορούσε να κατανοήσει. Η φωνή του τράχυνε ενώ ρωτούσε: «Πώς τα ξέρεις όλα αυτά;»

Εγώ αγνόησα την ερώτηση. «Κατηγορείς τον εαυτό σου που δεν της έκανες μια καθωσπρέπει κηδεία. Ακόμα τη βλέπεις στα όνειρά σου, και σέρνεσαι έξω από το λάκκο όπου την έθαψαν. Όμως το μυαλό σου σου παίζει παιχνίδια. Στην πραγματικότητα, η γυναίκα σου και ο γιος σου είναι μια χαρά και ταξιδεύουν στην αιωνιότητα ελεύθεροι σαν φωτεινές κηλίδες».

Κι έπειτα πρόσθεσα, ζυγιάζοντας κάθε λέξη: «Μπορείς πάντα να ξαναγίνεις πρόβατο, επειδή το έχεις ακόμα μέσα σου».

Ακούγοντάς το αυτό ο πανδοχέας τράβηξε απότομα το χέρι του, σαν να είχε αγγίξει ένα καυτό τηγάνι. «Δε σε γουστάρω, δερβίση» είπε. «Θα σ' αφήσω να μείνεις απόψε εδώ. Αλλά φρόντισε να έχεις φύγει νωρίς αύριο το πρωί. Δε θέλω να ξαναδώ τη φάτσα σου εδώ γύρω».

Πάντα έτσι γινόταν. Όποτε έλεγες την αλήθεια, σε μισούσαν. Όσο πιο πολύ μιλούσες για την αγάπη, τόσο πιο πολύ σε μισούσαν.

<http://www.protagon.gr/?i=protagon.el.vivlia&id=19601>